

vané věci veškeré závazky obdarovaných, které smlouvou převzali. Pokud jde především o právo poživací, jež si žalobci smlouvou vyhradili a které pro ně na nemovitost bylo vloženo, zanikne právo to konsolidací. Pokud jde o závazek žalovaných ze smlouvy, ke konání prací na sporné nemovitosti, samozřejmě uhasne závazek ten zrušením smlouvy. Pokud pak jde o závazek, který žalovaní smlouvou převzali, že vyplatí bratrům žalované Tomáši a Josefu S-ovým po 8.000 Kč, úhrnem 16.000 Kč, jest zjištěno, že šlo o obdarování Tomáše a Josefa S-ových žalobci. Závazek ten byl podmíněn platností smlouvy. Pozbyla-li smlouva platnosti, zanikl i smlouvou převzatý a dosud nesplněný závazek žalovaných. Z uvedeného zřejmo, že zrušením sporné smlouvy budou žalovaní prosti všech smlouvou převzatých závazků, a nepochybily proto nižší soudy, vyhověvše žalobní prosbě o restituci in natura. Pokud jde o částku, kterou současně žalobci musí zaplatiti žalovaným podle § 877 obč. zák., vytýkají žalovaní jen, že odvolací soud neprávem odepřel jim vyplatiti 8.000 Kč a 4.000 Kč, úhrnem 12.000 Kč za poplatky a výlohy spojené se spornou smlouvou. Než že žalovaní na náhradu těchto nákladů nemají nárok, správně odůvodnil odvolací soud a stačí, by se předešlo opakování, poukázati dovolatele na toto odůvodnění.

Čís. 10812.

Úpádková podstata není právně totožná s úpadcem, nýbrž jest jen zvláštní, k uspokojení jeho věřitelů určenou částí jeho jmění se samostatným právním osudem.

Pro darování mezi manželkou úpadce a úpádkovou podstatou manžela není třeba formy notářského spisu.

Lze naříditi výslech správce úpádkové podstaty jako strany, ačkoliv jako strana byl již slyšen úpadce sám. Právo to přísluší i odvolacímu soudu.

(Rozh. ze dne 22. května 1931, R I 389/31.)

Žalobce domáhal se na úpádkové podstatě svého otce vydání náhradních dluhopisů válečných půjček a opíral žalobu o to, že zažalovaný nárok byl mu postoupen jeho matkou Marií M-ovou, již příslušel nárok na vydání všech náhradních dluhopisů, proto, že všechny válečné půjčky sama upsala a ze svého zaplatila, že jí však správce žalované úpádkové podstaty vydal jen polovici náhradních dluhopisů s tím, že druhá polovice patří do úpádkové podstaty. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl v podstatě proto, že věc potřebuje doplnění v tom směru, zda v prohlášeních Marie M-ové ke správci úpádkové podstaty po daném jí vysvětlení věci nelze shledávati vzdání se nároku, pokud se týče uznání práva úpádkové podstaty na polovici náhradních dluhopisů.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Rekurs pokládá doplnění řízení podle zrušovacího usnesení za zbytečné, máje za to, že, i kdyby bylo lze shledati v tvrzených prohlášeních Marie M-ové ke správci úpadkové podstaty vzdání se nároku, pokud se týče uznání práva úpadkové podstaty na polovici náhradních dluhopisů, bylo by to pro spor bez rozhodného významu, protože by šlo o darování mezi žalobkyní a úpadkovou podstatou jejího manžela, tato je právně totožná s osobností úpadcovou, takže by darování mezi nimi — stejně jako mezi manželi — vyžadovalo formy notářského spisu a bylo bez ní neúčinné. Názor ten neobstojí, protože úpadková podstata není právně totožná s úpadcem, nýbrž jest jen zvláštní, k uspokojení jeho věřitelů určenou částí jeho jmění se samostatným právním osudem (sr. odst. (1) a (2) § 1 konk. ř.). Mezi tímto úpadkovým jměním a úpadcovou manželkou není onoho osobního vztahu jako mezi manželi, vzhledem k němuž zákon ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák. žádá pro platnost jistých právních jednání mezi manželi formy notářského spisu. Není tu oné důvěrné životní pospolitosti, která jednak může snadno svést k nerozvážným právním jednáním neb k mylnému jejich pojmání a jednak nedovoluje spolehlivé určení, zda a kdy se tvrzená právní jednání skutečně stala, zda nebyla snad dodatečně jen předstírána na újmu třetích osob. Právní jednání, o kterém odvolací soud nařídil doplnění řízení, nevyžadovalo tudíž k své platnosti formy notářského spisu.

Lichý jest též druhý důvod stížnosti, že odvolací soud nařídil důkaz výsledkem správce podstaty jako strany, ačkoli jako strana slyšen byl již úpadce sám. Podle § 373 druhý odstavec c. ř. s. jest zůstaveno volnému uvážení procesního soudu, zda ve sporu, v němž jest úpadková podstata stranou rozepře, má býti nařízen výslech správce úpadkové podstaty či úpadce či obou. Výslechu obou může býti třeba zejména tehdy, jde-li o různé skutečnosti, z nichž o některých má vědomost jen úpadce a o jiných zase jen správce, nebo, když soud uzná za nutné správnost seznání obou těchto osob zkoumati vzájemným srovnáním jich udání. O procesuální újmě druhé strany nemůže při tomto postupu býti řeči. Právo to přísluší ovšem též odvolacímu soudu, ať již provádí důkaz výsledkem stran sám aneb jej musí provést z jeho příkazu soud první stolice, doplňuje řízení podle jeho zrušovacího usnesení. Nebrání mu v tomto ani okolnost, že první soud dotčenou spornou okolnost již zjistil, neboť odvolací soud je v mezích odvolání oprávněn přezkoumati i skutková zjištění prvního soudu.

Čís. 10813.

Za nepřímou škodu ručí škůdce jen podle zvláštního zákonného předpisu, jenž stanoví takové ručení, nikoliv však podle všeobecných zásad občanského zákona o náhradě škody.

(Rozh. ze dne 22. května 1931, Rv I 759/30.)